

Nevymahatelná a nedosažitelná spravedlnost v ČR

Tomio Okamura

Nevymahatelná a nedosažitelná spravedlnost je jedním z největších problémů naší země a naší společnosti a týká se milionů lidí u nás. A nikdo odpovědný tento problém, tu katastrofu, nechce vidět... Dnes jsem na toto téma vystoupil před plným sálem na veřejné konferenci ve Sněmovně, kterou zorganizovalo SPD. Souhlasíte se mnou? A média toto velmi důležité téma samozřejmě vůbec nezajímalo...

Vážené dámy, vážení pánové, vážení a drazí přátelé, děkuji za čest zahájit seminář na téma spravedlnost. Nevymahatelná nedosažitelná spravedlnost je jedním z největších problémů naší země a naší společnosti. Ten další problém je, že ten problém, tu katastrofu, nikdo odpovědný nechce vidět. Proto máme rozkradenou zemi a není na důchody nebo na zdravotnictví, proto máme statisíce lidí v dluhových pastích a tisíce obětí justičních zločinů. Přičemž zdůrazňuji slovo zločinů, nikoli omylů, protože velká část obětí justice jsou oběti zcela úmyslných nezákonných jednání státních zástupců a soudců. Ano, součástí problému je neuvěřitelný fakt, že neumíme donutit k legálnímu a zákonnému jednání ani státní zástupce a soudce.

Jen pro ilustraci, minulý týden jsem zaznamenal zprávu k vězeňské kauze exministra Ratha. Ministerstvo spravedlnosti požádalo Vrchní státní zástupkyně Lenku Bradáčovou, cituji "aby při výkonu svých dohledových kompetencí postupovali státní zástupci v souladu se zákonem“.

Nevím, zda vám dochází absurdita požadavku. Státní zástupci jsou placení a zřízení pro to, že dohlížejí a vynucují dodržování zákonů. Pokud je musí ministerstvo žádat, aby sami zákony dodržovali, tak je něco extrémně špatně. Pochopitelně, alespoň zdálky jsem vnímal kauzu paní Vitáskové, kterou odstartovala účelová kriminalizace vybraných fotovoltaických projektů, kdy cílem je odvést pozornost od skutečných podvodníků a zlodějů za vydatné pomoci soudců a státních zástupců.

Velký mediální i lidský problém jsou u nás exekuce, ale problém exekucí primárně jen v exekutorech, jelikož ti jsou "jen" vykonavatelé, problém je systém a nevymahatelná spravedlnost. Lidé nemají nikde žádné zastání. Když se stanou obětí lichvy, tak se jich stát nejen nezastane, ale naopak tuto lichvu posvětit soud exekučním příkazem. Už tady to je průšvih, soudy porušují zákony tím, že nemravné smlouvy pokuty, úroky z úroků a podvody posvěcují. Řešením problémů s nevymahatelnou spravedlností se víc než desetiletí usilovně zabýváme a připravili jsme systémová řešení, která by svévoli v justici

minimalizovala. V první řadě jsme napsali ústavní zákon o nepromlčitelném právu na spravedlnost. Jakkoli o tom nikdo nehovoří, právo na spravedlnost je nejen přirozené lidské právo, ale ochrana před nespravedlností je základní důvod, proč si lidé zřídili a platí nějaké státní společenství.

Mohl bych následně jmenovat desítky návrhů z komplexu potřebných změn, ale budu stručný - další systémový krok je skutečná osobní, hmotná i trestní odpovědnost odpovědných na všech úrovních včetně justice. Spolu s kolegy ze spolku Chamurappi máme připravený zákon o generální inspekci justice, tedy orgánu, který by dohlížel na státní zástupce a soudce, a byl přezkumným orgánem v případě podezření z nezákonností. Součástí je ustavení institutu, který by měl pravomoc přezkoumávat justiční omyly a zločiny, tak jak to je obvyklé například v Británii, USA nebo ve Skandinávii. V tuto chvíli ho naši kolegové doplňují nedávno založeným fondem Projekt nevina, který vychází z obdobných organizací v USA známých jako innocence project a ve spolupráci s ním se snažíme alespoň zlomku lidí nějak pomoci v boji o spravedlnost.

Ale je to primární úkol státu, tedy zajištění dostupné právní pomoci všem potřebným lidem. Napsali jsme proto zákon o centrech právní pomoci. Je to osvědčený model, který jsme převzali ze Slovenska, kde už léta jsou ve městech bezplatná centra právní pomoci, kde státem placení právníci pomáhají lidem v nouzi. Pochopitelně je třeba, aby občan měl ochranu nejen před exekutory, ale před každým bezprávím, ať už je ze státní nebo soukromé sféry. To je něco, co nám tu po léta chybí, přesněji, chybí to běžným lidem, ale kupodivu to nechybí politikům ani vládám. Děkuji proto organizátorům semináře v čele s poslancem SPD Jiřím Kobzou k dalšímu kamínku v mozaice naší společné práce. A věřím, že pokud se budeme spojovat, a nenecháme myšlenky na spravedlivý stát padnout, jednou se vymahatelné spravedlnosti domůžeme. Je to jen na nás, bohužel, ale i bohudík, protože věřím, že budoucnost máme i my ve svých rukou.

- KONEC -